

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200758
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8421200758.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Jančíkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. X, XXX XX C. a 2/ D. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. X, XXX XX C., zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie (PFZ), o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. KK-8Csp/42/2021-138 zo dňa 1.2.2023 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom PFZ do sumy 622,40 eur.
- II. V prevyšujúcej vyhovujúcej časti m e n í rozsudok tak, že žalobu zamietá.
- III. Žalobcovia m a j ú n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 8Csp/42/2021 – 138 zo dňa 1.2.2023 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 922,40 eur v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok) a priznal žalobcom voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 51% (II. výrok). Dopĺňacím rozsudkom č. k. 8Csp/42/2021 – 160 zo dňa 8.3.2023 súd prvej inštancie doplnil svoj rozsudok č. k. 8Csp/42/2021 – 138 zo dňa 1.2.2023 o ďalší výrok, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok) s tým, že pôvodný výrok II. sa označuje ako výrok III.

2. V rozsudku súd prvej inštancie poukázal na argumentáciu oboch strán sporu.

3. Žalobcovia tvrdili, že v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok, pod sp. zn. 2Csp/159/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky boli v postavení spotrebiteľov úspešní v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 2Csp/159/2018, zo dňa 04. 06. 2019 (ďalej len Základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť 17. 07. 2019. Týmto rozsudkom súdu (I) zaviazal žalovaného vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie vo výške 22,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 22,40 eur od 23. 01. 2019 do zaplataenia, (II) určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500049130 zo dňa 22. 05. 2014 uvedená v článku 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť DIžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok

službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 51,74 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 26,88 EUR v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby. „, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež (III) určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500049130 zo dňa 22. 05. 2014, uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti, 'Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/ Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/ Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

4. Preto podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa si žalobcovia uplatnili primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len „PFZ“) za porušenie spotrebiteľských práv. Žalobcovia poukázali, že PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Výška PFZ podľa žalobcov nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. PFZ žalobcovia požadovali vo výške 1.222,40 eur, pričom nárok, tak ako ho uplatnili, zohľadňuje skutočnosť, že žalovanému nad istinu úveru preplatili sumu 22,40 eur a žalovaný v predmetnej zmluve používal dve neprijateľné zmluvné podmienky, preto za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600,- eur ($22,40 + 600 + 600 = 1\,222,40$).

5. Žalobcovia pred súdom prvej inštancie predložili rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2Csp/159/2018 zo dňa 4. 6. 2019 tiež predložili a poukázali na ďalšie rozhodnutia v obdobných sporoch rozsudky KS PO sp. zn. 3Co/53/2016, 23Co/42/219, 21co/31/2018, 6Co/104/2017, 7Co/23/2017, 19Co/30/2018, rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/295/2014, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017.

6. Žalovaný namietol, že žaloba nie je dôvodná, neobsahuje žiadne skutočnosti umožňujúce záver o vzniku nároku na finančné zadosťučinenie vo výške 1.222,40 eur, pretože žalobcovia v podanej žalobe neoznačili žiadne skutočnosti, ktoré by preukázali výšku tvrdeného nároku na finančné zadosťučinenie. V tomto smere žalovaný vyslovil názor, že ide o nedostatok žaloby podľa procesnej úpravy Civilného sporového poriadku. Žalovaný namietol neuvedenie skutočností, ktorými by žalobca preukázal vecnú a skutkovú spojitosť medzi primeraným zadosťučinením a požadovanou výškou. Podľa žalovaného finančné zadosťučinenie je nárokom nemajetkovej povahy a pri určovaní jeho výšky je možné prihliadať len na skutočnosti, ktoré majú takýto charakter. Predpoklad o tom, že pri primeranom finančnom zadosťučinení podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. sa neskúmajú iné okolnosti ako len to, či je tu právoplatné rozhodnutie o porušení práva spotrebiteľa, by bol v porovnaní s inými typmi nemajetkovej satisfakcie podľa žalovaného zavádzajúci a nedôvodný. Žalovaný poukázal, že v Rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co91/2012 sa uvádza, že s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Žalobcovia však žiadne skutočnosti ani netvrdia, a teda nie je možné dospieť ani k žiadnym takýmto

individuálnym skutkovým zisteniam. Bez toho, aby boli dotknuté vyššie uvedené skutočnosti a tvrdenia žalovaný dodal, že požadovaný nárok zjavne nespĺňa ani zákonnú požiadavku „primeranosti.“

7. Žalovaný namietol aj premlčanie práva na zaplatenie finančného zadosťučinenia. Podľa žalovaného žalobcom nebránila žiadna prekážka v uplatňovaní tvrdeného nároku už v žalobe podanej na súd v roku 2016, keďže podľa záznamu evidovaného žalovaným v internom systéme: „Platba neriešiteľná >> po OON VIP 03117, klient nechce-nema !!! zaujem o splacanie uveru, vyjadril sa k 10,00 eur splatkam, tlf.nekomunikuje, ma vyhrady k zmluve a splatkovemu kalendaru, chce zalovat na sude PCR SLOVAKIA s.r.o.“ sa „mohlo“ právo vykonať po prvý raz už v roku 2016. Preto podľa žalovaného premlčacia doba začala plynúť už vtedy a uplynula v roku 2019, teda skôr ako došlo k podaniu žaloby na súd v tomto konaní (22. 04. 2021). Zároveň k uvedenému žalovaný dodal, že z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. nevyplýva žiadny dôvod pre domnienku, že predpokladom uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia je predchádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatniť aj priamo, bez ohľadu na to, či posudzovanie porušenia práva alebo povinnosti je predmetom samostatného výroku alebo len predbežnou otázkou v konaní, kedy sa priamo uplatňuje samotné finančné zadosťučinenie. Žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

8. V prvom rade súd prvej inštancie posúdil námietku premlčania žalovaného a vyhodnotil ju ako nedôvodnú, keďže okamihom „úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti...“ podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je okamih, v ktorom rozhodnutie súdu o „úspešnom uplatnení“ nadobudne právoplatnosť. V prejednávanej spore rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 2Csp/159/2018-58 zo dňa 04. 06. 2018 nadobudol právoplatnosť 17. 07. 2019 a keďže žaloba v prejednávanej spore bola podaná 22. 04. 2021, bola podaná včas. Z uvedeného dôvodu tak súd prvej inštancie nemohol na uvedenú námietku prihliadnuť ako na námietku spôsobilú privodiť právny následok spočívajúci v nemožnosti priznania nároku žalobcov na primerané finančné zadosťučinenie.

9. V súvislosti s procesnou obranou žalovaného spočívajúceho v námietke, podľa ktorej zo žaloby nevyplývajú skutočnosti, na základe ktorých žalobcovia požadujú primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.222,40 eur a k absencii skutkových tvrdení v prípade spotrebiteľského sporu, v ktorom je spotrebiteľ právne zastúpený advokátom, nemôže byť ani nahradená úvahou súdu a ani postupom podľa § 296 Civilného sporového poriadku ako aj k námietke, v ktorej žalovaný namietol neuvedenie skutočností, ktorými by žalobcovia preukázali vecnú a skutkovú spojitosť medzi primeraným zadosťučinením a požadovanou výškou a že určenie výšky finančného zadosťučinenia nie je možné na základe voľnej úvahy, pretože takýto postup neumožňuje ani Civilný sporový poriadok a ani iný právny predpis, súd prvej inštancie z dôvodu procesnej ekonomie odkázal na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. 01. 2019, sp. zn. 6Cdo 127/2017, v ktorom vyslovil, že spotrebiteľovi možno priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Najvyšší súd v uvedenom uznesení tiež vyslovil, že „Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia (§ 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 - pozn. súdu prvej inštancie) treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia...“, na ktorý poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky i vo svojom novšom uznesení z 30. 06. 2022, sp. zn. 7Cdo 92/2021.

10. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie ustálil, že jediným kritériom pre priznanie práva na finančné zadosťučinenie žalobcov vystupujúcich v postavení spotrebiteľov je tak primeranosť požadovaného zadosťučinenia, pričom jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti prejednávaneho sporu.

11. Keďže žalobcovia uplatnili časť nároku na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 22,40 eur zodpovedajúcej bezdôvodnému obohateniu, ku ktorému došlo na strane žalovaného, a táto skutková okolnosť medzi sporovými stranami sporná nebola, preto bol žalobcom tento nárok priznaný vo výške uplatnenej žalobou. Pri úvahe o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie ďalej vychádzal z celkovej výšky sumy, ktorú mali žalobcovia podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere zaplatiť (462,96 eur) a prihliadol pritom na skutočnosť, že žalovaný neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré boli Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo 04. 06. 2019 sp. zn. 2Csp/159/2018 kvalifikované ako zmluvné podmienky neprijateľné, uplatňoval i naďalej. Preto sa súd prvej inštancie stotožnil s právnym názorom žalobcov, že v danom prípade možno takéto konanie žalovaného označiť za „recidívu“. Ďalším kritériom, ktoré vzal súd prvej inštancie do úvahy pri posúdení primeranosti finančného zadosťučinenia, bolo konanie žalovaného v „hlavnom konaní“, v ktorom nevyvinul žiadnu aktivitu smerujúcu k zmierlivému riešeniu, preto boli žalobcovia touto okolnosťou „nútení“ uplatniť svoje právo v konaní pred súdom, tento spor viesť, vynaložiť naň zrejme i peňažné prostriedky na právnu službu advokátskej kancelárie. Keďže úlohou súdu prvej inštancie bolo tiež dosiahnutie rovnováhy práv a oprávnených záujmov sporových strán vo všeobecnosti, dospel k záveru, že výška primeraného finančného zadosťučinenia uplatnená žalobcami by viedla k výraznej nerovnováhe práv a oprávnených záujmov oboch strán sporu a tak priznal žalobcom primerané finančné zadosťučinenie vo výške 450,- eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

12. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 1, ods. 2 CSP porovnaním úspechu strán sporu, pričom žalobcovia boli úspešní vo výške 922,40 eur (75,5 %) a žalovaný vo výške 300 eur (24,5 %), preto priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 51 %.

13. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a to proti výroku o nároku na náhradu trov konania podali odvolanie žalobcovia z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Názor súdu prvej inštancie, ktorým sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov konania, je podľa žalobcov mylný, ak uvažoval o pomere úspechu a neúspechu. Ak súd prvej inštancie priznal nárok vo výške podľa vlastnej úvahy, teda z tohto pohľadu vo výške 100 % z vlastnej úvahy, tak v takom pomere úspechu a neúspechu mal priznať aj náhradu trov konania, teda v rozsahu 100 %. V tomto smere žalobcovia poukázali na publikáciu M. Števec a kol. Civilný sporový poriadok – Komentár, ako aj na rozsudky Krajského súdu Prešov, sp. zn. 2Co/13/2017, 4Co/63/2017, 24Co/49/2017, 13Co/57/2019, 6Co/132/2018, 20co/161/2018 a ďalšie.

Osobitne žalobcovia poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 56/2017, z 8.2.2017, ktoré rieši náhradu trov konania z viacerých hľadísk, ale pre potreby súdnej veci z neho citovali: „...avšak ani nová právna úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy. Z uvedených dôvodov žalobcovia navrhli rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo napadnutý výrok rozsudku zmeniť a priznať nám náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a to proti výrokom, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcom PFZ a ktorým bol žalobcom priznaný nárok na náhradu trov konania, podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku.

Žalovaný namietal nesprávnosť a nezákonnosť rozsudku z dôvodu, kedy súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nezaoberal a ani nevyporiadal s aktívnou legitimáciou žalobcu 2/ vo vzťahu k žalovanému nároku, keďže nárok na zaplatenie PFZ si žalobcovia uplatnili na základe toho, že v inom konaní bolo rozhodnuté, že ustanovenie článkov 8., bod 8.1 a 8.4 sú neprijateľné zmluvné podmienky, pričom z oboch vyplýva, že sa týkajú len dlžníka – v tomto prípade teda žalobcu 1/. Ak súd prvej inštancie

vyhoveli žalobe tak, že „za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku“ priznal 450,-eur, potom vo vzťahu k žalobcovi 2/ spravil nesprávne a v rozpore so zákonom č. 250/2007 Z. z., ktorý v žiadnom ustanovení nepriznáva nárok na primerané finančné zadosťučinenie osobe, ktorá nie je účastníkom neprijateľnej zmluvnej podmienky a na ktorú sa takéto ustanovenie nevzťahuje.

Žalovaný ďalej namietal nesprávnosť a nezákonnosť rozsudku z dôvodu, kedy súd prvej inštancie rozhodol paušálne, že za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku priznal po 450,-eur, pretože nie je žiadnym spôsobom zdôvodnená, je zjavne neprimeranou k cene služby podľa článku 8, ktorá bola 51,74 eur, a nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie určil za každé zmluvné ustanovenie samostatne sumu 450,-eur, hoci ide o ustanovenia z jedného právneho úkonu – dohody o poskytnutí služby, ktoré spolu súvisia. Žalovaný nepopiera tú skutočnosť, že výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu, ale vyžaduje, aby sa úvaha súdu opierala o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Podľa Najvyššieho súdu SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/25/2019) sa voľná úvaha nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole, pričom poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005 a rozsudok KS PO sp. zn. 14Co91/2012. Priznanie nároku na zaplatenie sumy 900,- eur za situácie, kedy žalobca ani v základnom rozsahu netvrdil žiadne skutočnosti, ktoré by umožnili zvážiť primeranosť žalobnej požiadavky čo do základu a aj čo do výšky, je podľa žalovaného nedôvodné a nezákonné.

V ďalšom bode odvolania žalovaný zotrval na námietke premlčania, pričom záver súdu prvej inštancie, že premlčacia doba pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie mala začať plynúť právoplatnosťou rozsudku 2Csp/159/2018, považuje žalovaný za nepreskúmateľný a arbitrárny. V tomto smere žalovaný poukázal na ust. § 220 ods. 2 CSP a nálezy ÚS SR sp. zn. I. ÚS 736/2016 a II. ÚS 675/2014. Súd prvej inštancie podľa žalovaného primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom nevyvrátil argument žalovaného o začiatku plynutia premlčacej doby a ani to, že Najvyšší súd SR vyslovil, že pre uplatnenie primeraného zadosťučinenia nie je potrebné žiadne predchádzajúce konanie (sp. zn. 6Cdo/127/2017)

Odvolanie proti výroku o trovách konania žalovaný odôvodnil jednak tým, že napáda aj výrok vo veci samej, od ktorého závisí aj výrok o náhrade trov konania a jednak samostatne aj tým, že ani pri ponechaní výroku I. v platnosti (jeho potvrdení) je vzhľadom na priebeh konania a skutkové okolnosti v rozpore s účelom sporového konania priznanie náhrady trov konania žalobcovi. Z podanej žaloby a rovnako z priebehu konania pre žalovaného vyplýva, že žalobca nepredložil súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnil povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadne požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností preto nie je na mieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná.

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napádaný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie a tiež žiadal priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia, ktorí uviedli, že námietka žalovaného, že rozsudok nie je preskúmateľný, nie je správny. Podľa žalobcov súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza podstatné prednesy a návrhy strán, aké dôkazy v konaní vykonal za účelom zistenia skutkového stavu, ako aj zákonné ustanovenia, z ktorých vychádzal pri právnom posúdení sporu, pričom prihliadal na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany oboch strán sporu a svoje rozhodnutie logicky a vecne podrobne odôvodnil.

Vo vzťahu k námietke žalovaného o nedostatku vecnej legitímácie niektorého zo žalobcov žalobcovia uvedenú považujú za nedôvodnú a účelovú, pretože konaní pred súdom prvej inštancie takúto námietku vôbec žalovaný nevzniesol, ale naopak vyjadroval sa vždy k oboj žalobcom. Napriek tomu je akákoľvek snaha žalovaného popierať legitímáciu niektorého zo žalobcov absolútne nenáležitá, pretože zo zmluvy vôbec nevyplývajú skutočnosti, ktoré uvádza žalovaný vo svojom odvolaní. Naopak zo zmluvy je nepochybne zrejmé, že žalobcovia sú voči veriteľovi solidárnymi dlžníkmi a v základnom konaní boli obaja spoločne úspešní a z tohto konania si aj obaja uplatňujú nárok na PFZ.

K námietke premlčania žalobcovia uviedli, že žalovaný opomína rozhodovaciu prax všeobecných súdov SR, podľa ktorej nárok na priznanie PFZ je v zmysle § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa spätý s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej

týmto zákonom alebo osobitnými predpismi v podobe právoplatného rozhodnutia súdu a preto až moment „úspešného uplatnenia“ je conditio sine qua non pre súdne uplatnenie tohto nároku. V tomto smere opätovne žalobcovia poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/137/2016-71 z 24.05.2017.

Čo sa týka priznanej výšky PFZ žalobcovia poukázali na vývoj rozhodovacej praxe a ďalej zdôraznili, že neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. Primeranosť uplatnenej sumy, a aj súdom priznanej sumy, je podľa žalobcov v tejto výške evidentne daná najmä na postoj žalovaného a množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností. Žalobcovia ako „obyčajní občania“ prirodzene v základnom konaní pociťovali výrazné stresové vypätie, nielen z dôvodu neskúsenosti so súdnou mocou, ale aj zo skutočnosti, že spúšťajú do sporu s ekonomicky, právne a spoločensky silnejším protivníkom. Žalobcovia dali do pozornosti, že žalovaný v základných konaniach neprejavil žiadnu sebareflexiu, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných rovnakých súdnych konaní o nesprávnosti svojej obrany, v ktorých už bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Práve postupom, keď žalovaný nenáležitými prostriedkami procesnej obrany stresové situácie žalobcov len stupňoval, tak súdy by mali, pri úvahách o výške PFZ zohľadňovať v neprospech dodávateľov ich postup voči spotrebiteľom, špeciálnu recidívu dodávateľov a pri opakovaní porušení spotrebiteľského práva PFZ zvyšovať a nie znižovať.

Žalobcovia netvrdia, že suma, o ktorú sa dodávateľ pokúsil bezdôvodne obohatiť, má byť sumou, vo výške, ktorej má byť priznané aj PFZ, avšak tvrdia, že je to jediné objektívne a exaktné kritérium a preto by malo byť brané do úvahy ako kritérium prvoradé. Zároveň uplatňovaním legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen bežný život žalobcov, ale bol znížený ich rodinný rozpočet a životná úroveň. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam uplatnenú a súdom priznanú sumu 922,40 eur považujú žalobcovia nielenže za primeranú, ale zjavne aj nízku. V tomto smere žalobcovia poukázali na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť, uplatnená a to na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/31/2018, 6Co/104/2017, 7Co/23/2017, 19Co/30/2018 a aktuálny rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/98/2022.

Žalobcovia navrhli rozsudok vo výroku I. potvrdiť a tiež navrhli priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

16. V ďalších vyjadreniach strany sporu zotrvali na svojej argumentácii uvedenej v predošlých podaniach.

17. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie strán sporu a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné a odvolanie žalovanej je tiež čiastočne dôvodné, a keďže neboli splnené podmienky na potvrdenie jeho v napadnutej časti a ani na jeho zrušenie, odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok v napadnutej časti zmenil.

18. Žalobcovia sa žalobou domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.222,40 eur, ktoré predstavovalo sumu 22,40 eur ako primerané finančné zadosťučinenie za to, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu v rovnakej výške, sumu 1.200,- eur ako primerané finančné zadosťučinenie za uplatnenie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o úvere žalovaným, a to za každú vo výške 600,- eur, ktorá bola právoplatným rozhodnutím súdu určená za neprijateľnú.

19. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcov opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov prijatých na ochranu spotrebiteľov.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenal, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016). V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, odvolací súd tiež poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

21. V danej právnej veci mal aj súd prvej inštancie jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2Csp/159/2018 si žalobcovia úspešne uplatnili svoje práva ako spotrebiteľia, pričom v rozsudku zo dňa 4.6.2019 zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia a určil dve zmluvné podmienky za neprijateľné a teda neplatné vychádzajúc zo spotrebiteľského vzťahu na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500049130 zo dňa 22.5.2014, ktorá bola posúdená ako spotrebiteľská zmluva. Uvedené znamená, že žalobcovia ako spotrebiteľia sa úspešne uplatnili svoje práva proti žalovanému ako dodávateľovi, ktorý sa v dôsledku nedodržania zákonných povinností voči spotrebiteľom mienil obohatiť.

22. V odvolaní žalovaný namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu 2/. Podľa odvolacieho súdu námietka nie je dôvodná. Práve z rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2Csp/159/2018 vyplýva nie len to, že žalobca 2/ bol tiež stranou spore na strane žalobcu, ale tiež bol úspešnou stranou v spore. Ak žalovaný sa bráni, že druhý a tretí výrok rozsudku, ktorým boli určené zmluvné podmienky za neprijateľné, sa týkajú len žalobcu 1/ ako dlžníka, z jeho odôvodnenia vyplýva, že Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500049130 zo dňa 22.5.2014 uzavreli žalobcovia ako dlžníci, na základe ktorej žalovaný žalobcom poskytol úver a žalobcovia sa ho zaviazali aj splácať. Nie je preto preukázané, že by žalobca 2/ bol v inom zmluvnom postavení ako žalobca 1/, a preto súd prvej inštancie správne priznal nárok na PFZ obom žalobcom.

23. K námietke premlčania odvolací súd uvádza, že právo na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia je právom, ktoré podlieha premlčaniu. Premlčuje sa vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa, právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká spotrebiteľovi úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinností podľa tohto alebo osobitného zákona, preto určujúcim momentom na plynutie premlčacej lehoty nie je okamih, kedy došlo k porušeniu práv alebo povinností (teda nie je ním v tomto prípade okamih uzatvorenia zmlúv), ale okamih úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, čo v tomto prípade predstavuje právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie sp. zn. 2Csp/150/2018 zo dňa 4.6.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.7.2019. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmito predpismi zodpovedá. Z uvedeného teda vyplýva, že až po úspešnom uplatnení porušenia práva spotrebiteľa alebo povinností ustanovenej Zákom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi na súde, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie. Na vyššie uvedené závery nemá vplyv veta vyčlenená žalovaným z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, že pre daný spor sa nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby žalujúca strana preukazovala existenciu a výšku vznikutej ujmy, pretože spor z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bol už medzi stranami ukončený v právoplatne skončenom konaní, v ktorom bol

judikovaný v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, a to nárok z bezdôvodného obohatenia. Premlčacia lehota by v tomto prípade uplynula až dňa 17.7.2022, avšak žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 21.4.2021, teda včas. (k obdobným záverom dospeli aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 16Co/56/2017 zo dňa 28.11.2017, ale tiež aj Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 10Co/138/2022 zo dňa 28.6.2023)

24. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. V prejednávanej príhode možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré spôsobilo priamu finančnú ujmu spotrebiteľom. Na odstránenie tohto nepriaznivého stavu museli žalobcovia absolvovať súdne konanie, v ktorom sa domohli úspešne práva na vrátenie týchto finančných prostriedkov a navyše sa domohli aj určenia neprijateľnosti zmluvných podmienky koncipovaných žalovaným.

25. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu, pričom nie sú stanovené žiadne kritéria pre určovanie jeho výšky. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Odvolací súd tiež poukazuje, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru odvolacieho súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Uvedené závery plne korešpondujú s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie.

26. Odvolací súd poukazuje na svoju rozhodovaciu prax, podľa ktorej pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019)

27. Odvolací súd je tiež aj toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené a nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu spotrebiteľa. V dôsledku konania žalovaného žalobcovia museli chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Odvolací súd tiež pripomína, že žalobcovia neboli jediným spotrebiteľom, ktorý sa domáhal či už vydania bezdôvodného obohatenia alebo určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky (rozsudky všeobecných súdov zverejnené na portáloch slov-lex.sk alebo na Ministerstva spravodlivosti SR), a teda aj žalovaný, ak by dobrovoľne upustil od nedovoleného konania a prejavil voči svojim klientom čestnosť a snahu napraviť protiprávny stav, k súdnym konaniam vedeným zo strán spotrebiteľov by vôbec nemuselo dochádzať. To platí aj pre konanie, v ktorom si žalobcovia uplatnili konkrétny nárok z porušenia spotrebiteľských práv pred samotným uplatnením PFZ, kedy je zrejmé, že žalovaný vo veciach rovnakých zmluvných podmienok bol taktiež neúspešný.

28. Žalobcovia svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnili len svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a tým, že si uplatňujú satisfakciu za porušenie ich práv ako spotrebiteľov. Žalobcovia neuviedli, či konanie žalovaného a následné domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia ako aj určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok súdnou cestou viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v súkromnom a spoločenskom živote, okrem zásahu do majetkovej sféry. Pri neexistencii špecifických kritérií pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, okrem „primeranosti“, a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd prihliadal najmä na výšku žalovaným získaného bezdôvodného obohatenia a na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a za primerané okolnosti považuje primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 622,24 eur, ktoré pozostáva zo sumy 22,24 eur predstavujúcej primerané finančné zadosťučinenie za to, že žalovaný sa na úkor žalobcov bezdôvodne obohatil a zo sumy 600,- eur (50% z požadovaných 1.200,- eur) predstavujúcej primerané finančné zadosťučinenie za uplatnenie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o revolvingovom úvere.

29. Odvolací súd je presvedčený, že priznaná suma zodpovedá svojmu účelu, teda poskytne žalobcom ako spotrebiteľom satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Žalobcovia sa v dôsledku konania žalovaného domáhali sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa. S poukazom na uvedené okolnosti súd nepochybuje, že výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobcom a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

30. Zároveň však odvolací súd podotýka, že výrok rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá napadnutý nebol, a preto odvolací súd potvrdil výrok rozsudku o uložení povinnosti žalovanému do sumy 622,24 eur, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

31. Predovšetkým je potrebné si uvedomiť, že výsledkom súdneho konania je autoritatívne rozhodnutie, podľa ktorého je v sporovom konaní vždy jedna strana sporu úspešná a druhá strana neúspešná. Súčasťou práva na spravodlivý proces tak nemôže byť právo na to, aby bola procesná strana (žalobca, i žalovaný) pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil práve s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany sporu, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok (porov. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010).

K trovám konania

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Podľa ust. § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

35. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. Avšak v danom prípade ide o konanie, kde je potrebné rozlišovať úspech čo do základu uplatneného nároku a čo do výšky, pretože výška PFZ v týchto sporoch závisí od úvahy súdu v dôsledku posúdenia okolností jednotlivého prípadu. V tomto smere odvolací súd dáva za pravdu žalobcom, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodoval o nároku na náhradu trov konania posudzujúc úspech strán sporu podľa priznanej výšky PFZ.

37. „Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške“ (pozri Števček, M., Ficová S., a Baricová, J. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 926).

38. Podľa stabilnej rozhodovacej praxe konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. (pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019)

39. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zmenil aj výrok o nároku na náhradu trov konania a priznal žalobcom ako úspešnej strane nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 422 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP)) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 160 ods. 2 CSP dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.